

Dødsboer kan gøres skattefri

23. marts 2021

Højesteret har med en ny dom anerkendt, at man ved at nedbringe formuen kan gøre sit dødsbo skattefrit. Det kan sikre en større

Benjamin Franklin skrev engang, at »ingenting er sikkert her i verden, undtagen døden og skatterne.« En ny dom fra Højesteret viser dog, at det faktisk er muligt at undgå skat ved død, hvis man sørger for at tilpasse sine formueforhold i rette tid.

Muligt at undgå dødsboskat

Ved dødsfald skal der ud over boafgift betales dødsboskat af boets indtægter og skattepligtige kapitalgevinster, som f.eks. fortjenester på aktier eller fast ejendom.

Dødsboet skal betale en boafgift på 15 % af arv til andre end ægtefæller, når arven overstiger et bundfradrag på 308.800 kr. (2021). Ved arv til fjernere slægtninge eller personer uden for familien skal der dog betales en tillægsafgift, sådan at boafgiften her kan udgøre op til 36,25 %.

Inden arvebeholdningen bliver opgjort, skal dødsboet betale dødsboskat med op til 50 % af boets indtægter. Visse dødsboer er dog fritaget for beskatning, når afdødes aktiver og nettoformue – opgjort hver for sig – ikke overstiger en beløbsgrænse på 3.033.700 kr. (2021). Hvis afdøde har siddet i uskiftet bo, fordobles beløbsgrænsen til 6.067.400 kr.

Er boet skattefrit, bortfalder de skatter, som afdøde ellers skulle have betalt ved afståelse af sine aktiver i levende live. Der skal således hverken betales skat af boets indkomst eller af aktieavancer, ejendomsavancer og genvundne afskrivninger i dødsboet.

Ligger formuen over beløbsgrænsen for skattefrihed, kan det derfor være en god idé at slanke eller tilpasse formuen, sådan at de udsudte skatteforpligtelser bortfalder ved død, og arvingerne dermed kan modtage en større arv.

Skattemyndighederne har flere gange forsøgt at sætte en stopper for denne type skatteplanlægning, men foreløbig uden held, og Højesteret anerkender nu, at dispositioner foretaget i levende live må anerkendes, selv om de er gennemført for at sikre skattefrihed for et fremtidigt dødsbo.

Højesteret godkender skatteplanlægning

I Højesterets dom fra januar i år havde afdøde kort før sin død nedbragt sin formue, sådan at dødsboet blev skattefrit.

De forudgående dispositioner blev gennemført af afdødes søn og enearving via en fuldmagt og omfattede salg af aktier og anparter, herunder gaveoverdragelse af en del af disse til sønnen. I den forbindelse blev der betalt gaveafgift til skattemyndighederne. Salget af aktier og anparter udløste desuden skat af en større aktieavance, som sønnen frivilligt indbetalte skatten af 11 dage før sin mors død.

Skattemyndighederne gjorde gældende, at den frivilligt indbetalte skat, som endnu ikke var forfalden, samt gaverne til sønnen skulle indgå som aktiver i dødsboet, sådan at dette var skattepligtigt.

Ligesom landsretten var Højesteret dog ikke enig i dette. Højesteret lagde vægt på, at den frivilligt indbetalte skat på ca. 6,3 mio. kr. ikke skulle indgå ved opgørelse af boets aktiver eller nettoformue. Det gjaldt selv om, indbetalingerne blev foretaget umiddelbart før dødsfaldet for at mindske boets aktiver, sådan at det var fritaget for beskatning.

Et flertal af Højesterets dommere fandt heller ikke, at gaverne til sønnen, som var ydet i måneden op til dødsfaldet, kunne medregnes som aktiver i boet. Uanset om der var tale om såkaldte døds-gaver, som udløser boafgift, måtte det således lægges til grund, at gaverne var gyldige og bindende for afdøde.

Dødsboet var derfor ikke skattepligtigt.

Den nye højesteretsdom ligger i forlængelse af en landsretsdom fra 2017 (U.2017.738.VL), hvor Vestre Landsret anerkendte, at et dødsbo var skattefritaget. Her havde afdøde inden sin død belånt to ejendomme og foræret låneprovenuet til sin hustru som dennes særeje. Afdøde havde desuden overdraget sin andel af et sommerhus til hustruen og givet kontante gaver til sine døtre, alt med henblik på at undgå dødsbobe-skatning af boet.

Skattemyndighederne ville også her se bort fra de gennemførte dispositioner, som havde gjort boet insolvent, men fik ikke medhold i dette. Så længe de forudgående dispositioner var civilretligt gyldige,

måtte de lægges til grund ved behandlingen af afdødes dødsbo, og dødsboet var derfor skattefrit.

Optimering af formueforhold

Dommene viser, at det er muligt at optimere formueforhold med det sigte at opnå skattefrihed ved død. Der stilles blot krav om, at de gennemførte dispositioner er gyldigt og bindende gennemført.

Formueoptimeringer med henblik på at sikre skattefrihed ved død kan gennemføres på forskellig måde, herunder f.eks. ved at give gaver eller overdrage værdipapirer og ejendomme i levende live. Både behovet og mulighederne for optimering afhænger af formuens størrelse, sammensætning, familieforholdene mv., ligesom det selvfølgelig altid er vigtigt ikke at forære mere væk, end at man fortsat kan opretholde en fornuftig levestandard i resten af sin egen levetid.

Hos Roesgaard rådgiver vi om generationsskifte i både levende live og ved død, herunder om betaling af dødsboskat og boafgift, og er klar til hjælpe med at besvare alle spørgsmål herom.

<

Skrevet af:

Kirsten Helene Balle

Advokat

76 28 61 40 · khb@roesgaardadvokater.dk